

γῶ, τοῦ Πονσάρ, τοῦ Ἰζιέ, εὕρισκον εἰς αὐτὸν θυμαστὴν ἐνθουσιῶντα καὶ ἐμπαθῆ. Ἐπευφήμει τὰ ὠραῖα μέρη, τὰς ὠρχίας κινήσεις τῶν ἡθοποιῶν, ὅχι διὰ τοῦ ἄκρου τῶν χειλέων, ἀλλὰ διὰ τῶν χειρῶν καὶ τῆς φωνῆς. Ἐγνώριζε πρὸς τούτοις καὶ ἡγάπα τοὺς ἐξόχους κωμωδοὺς τῆς Γαλλικῆς Κωμωδίας. Πρὸ πολλῶ ἐτῶν συνεδούλευεν αὐτοῦ· εἰς τὰς ἐπιτροπὰς καὶ ὑπερήσπιζεν ἐπὶ δικαστηρίου. Μόλις πρὸ δύο μηνῶν ἐκέρδησεν ὑπὲρ αὐτῶν δίκην τινὰ ἐν τῷ Πρωτοδικείῳ.»

Περὶ τὸν λοιπὸν νὰ προσθέσωμεν ἤδη ὅτι καὶ τὰ μέλη τῆς Γαλλικῆς Κωμωδίας παρηκολούθησαν τὴν κηδείαν αὐτοῦ, περίλυπα καὶ κατηφῆ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ μεγίστου συμβούλου καὶ ἄκρου θυμαστοῦ τῶν ἔργων αὐτῶν.

ΔΙΚ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΥΠΟ ΕΝΕΤΩΝ ΚΑΙ ΟΘΩΜΑΝΩΝ
ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΩΝ ΝΗΣΩΝ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ.

Εἶναι πασίγνωστον ὅτι αἱ τοῦ Αἰγαίου νῆσοι, αἱ ἀποτελοῦσαι τὴν οὕτω καλουμένην Δουκίαν τοῦ ἀρχιεπελάγου, περιῆλθον εἰς τὴν κυριαρχίαν τοῦ Σουλτάνου Σελίμη τοῦ Β' ἐν ἔτει 1556· καὶ ὅμως ἐκ τῶν ἐξῆς ἐπιστήμων ἐγγράφων, ὧν τὰ δύο πρῶτα ἀπῆντησα εἰς χειρόγραφόν τινα ἀνώνυμον περιγραφὴν τῆς νήσου Νάξου, τὸ δὲ τρίτον ὑπάρχει ἐν πρωτοτύπῳ παρὰ τῷ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ κ. Ι. Γριμάδῃ, ἀποδεικνύεται τρανώτατα ὅτι αἱ νῆσοι αὗται ἐφορολογοῦντο συγχρόνως καὶ ὑπὸ τῶν Ἑνετῶν μέχρι τῆς 17^{ης} ἑκατονταετηρίδος, ὅτε οὗτοι ἀπώλεσαν καὶ τὴν Πελοπόννησον.

Ἀναφορὰ τῶν Ναξίων πρὸς τὸν Βέν
Φλαμπουριάρην.

«*Ἐκλαμπρώτατε καὶ ὑψιλότατε Ἀφέντη Ἀφέντη Πασιά μας καὶ πολυχρονημέτε Φλαμπουριάρη Ἀπτήλ Κατήρ Πασιά.*

«Ἐμεῖς ὅλος ὁ ῥαγιάς τῆς Ἀξίας οἱ ταπεινοὶ σου σκλάβοι κλιτῶς προσκυνοῦμεν καὶ φιλοῦμεν τὰ ποδάρια τῆς ὑψηλότης σου. Ἐδεχτήκαμεν τὰ γράμματα τῆς ὑψηλότης σου ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Διακοφραντζῆ τὰ ὅποια ὅλοι μικροὶ μεγάλοι τὰ ἐπροσκυνήσαμεν καθὼς ἦτον τὸ χρέος μας, καὶ μόνον ἐπρομυθέψαμεν καὶ ἐδώκαμεν τοῦ πασᾶ σοντισφατζιόνε παραδίδοντας χίλια ρεάλια εἰς τὰ χέρια τοῦ κατὰ ταῖς ὁρδινίαις τῆς ὑψηλότης σου εἰς τοῦ ὁποίου τὸ σκέ

πος ἔχομεν ὅλον μας τὸ θάρρος παρακαλῶντας τὸν Ἀφέντη τὸν Θεὸν νὰ κόβῃ ταῖς ἡμέραις μας νὰ σοῦ ταῖς δώνῃ χρόνους καὶ τιμαῖς μεγάλαις, καὶ ἂν ἴσως ὡς ἐδᾶ δὲν ἐφανήκαμεν νὰ πληρώσωμεν τὸ χρέος μας, ἐλπίζομεν νὰ μᾶς λυπηθῇ ἡ ὑψηλότης σου ἐπειδὴ γνωρίζεις τὰ βάσανά μας καὶ τὴν σκλαβίαν ὅπου δουλεύομεν διὰ τοῦτο μὲ πολὺ θάρρος ἐρχοῦμεσταν οἱ φτωχοὶ θαρράτοι εἰς τὸ σκέπος τῆς φιλανθρωπίας σου νὰ μᾶς ἐλεήσῃς σὺν καὶ ἄλλαις φοραῖς τὸ ἐγνωρίσαμεν ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς ὑψηλότης σου, νὰ πάρῃς ἐπάνω σου τὸ χρέος ὅπου θέλομεν τοῦ πολυχρονημένου μας Καπετὰν πασιᾶ, καὶ νὰ στείλῃς ἡ ὑψηλότης σου, ἢ τὸν ὅμοιον Διακοφραντζῆ ἢ ὅποιον ἄλλον ὀρίζει μὲ τὴν μικρότερήν σου ὁρδινίαν καὶ εἴμεσταν ἔτοιμοι εἰς τὴν ὥραν ὅπου φθάσει νὰ τοῦ δόσωμεν ξώφλησιν εἰς τὸ λεγόμενον κανίσκι καὶ ὅτι ἄλλο ἀκόμη ἡμποροῦμεν ἀπὸ τὸ χρέος τῆς ὑψηλότης σου. Ἐτούτην τὴν ἐλεημοσύνην ζητοῦμεν οἱ ταπεινοὶ σου σκλάβοι οἱ ῥαγιάδες τῆς Ἀξίας νὰ γνωρίσωμεν ἐτούτους τοὺς κειροὺς ἀπὸ τὴν ὑψηλότην σου νὰ δόσῃ τὸ κανίσκι τοῦ πολυχρονημένου Καπετὰν πασιᾶ διὰ νὰ γνωρίσῃ πῶς εἴμεσταν πάντα ἀληθινοὶ ῥαγιάδες τῆς Βασιλείας, καὶ μὲ τέλος κλιτοὶ ὅλοι μικροὶ μεγάλοι προσκυνοῦμεν καὶ φιλοῦμεν τὰ ποδάρια τῆς ὑψηλότης σου.

« Ἀξία 1666. »

Διαμαρτύρησις τῶν Συνδίκων τῆς
πόλεως Νάξου.

«Καταλαχαίνοντάς μας ἡ ὁρδινία καὶ τὰ προστάγματα τοῦ ὑψηλοτάτου Ἀφέντη Ἀφέντη Φραντζέσκου Μοροζίνη Καβαλιέρ Καπετὰν Γενεράλε μὲ τὰ ὅποια μᾶς προστάζει νὰ ἐτοιμάσωμεν τὸ κρασί ὅπου τὸ νησί μας εἶναι κρατημένον νὰ δίδῃ τὸν κάθε χρόνον τῆς Γαληνωτάτης Αὐθεντίας διὰ νὰ μὴν εὕρησιν τὸν ἐρχομὸν τῆς ἡ ἀρμάδα δυσκολίας, καὶ μᾶς ἐπέση στὸ νησί μας περισσότερη ζημία καὶ ἐξοδος. Ἐγνωρίσαμεν διὰ τοῦτο ὅχι μόνον πρεπούμενον, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον κατὰ ταῖς ὁρδινίαις ὅπου ἀπὸ τοῦ πρώην Γενεράλιδος μᾶς ἐδόθησαν καὶ ἔχομεν, βρυστοῦμεν καὶ φυλάγομεν εἰς παράδοσιν, μὲ ταῖς ὁποῖαις μᾶς παραγγεῖλουν, νὰ ἔχετε πάντα ἕνα μῆνα προτῆτερα τὸ κρασί ποῦ κάθε χρόνον νὰ δίδετε σᾶς ἐγγίξει, ἐτοιμασμένον, νὰ δόσωμεν τὴν εἰδήσιν ἐσᾶς τῶν ἐπιτρόπων, ἱερέων καὶ πρωτογέρων εἰς τὰ χωρία, ἡγουν τοῦ Παπᾶ κὺρ Μανώλη Πολίτη, Παπᾶ Λιανοῦ Δέτζη, Παπᾶ Ἀποστόλη Κλουδάτου, Παπᾶ Ἰωάννη τοῦ Κραύγα, Παπᾶ Γεώργη Βασσάλου, Παπᾶ Δημήτρη Ἀναματερόπουλου, μισέρ Ἰωζέφη Κορονέλλου, Ἀντωνά Βάβουλα, Νικολοῦ Παπᾶ Μιχαλόπουλου, καὶ Δημήτρη τοῦ Κατσούλη, προτεστά-

ροντάς σας να τυχαίνει να έχετε όχι μόνον έτοιμον εκείνο τὸ σωστὸν μερδικὸν ποῦ τὴν χρονίαν τούτην σᾶς ἐγγίζει νὰ δώσετε, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸ κουβαλήσετε πάρευθὺς ἐδὼ μέσᾳ προβλέποντας εἰς ὅλα τὰ χρειάζόμενα διὰ νὰ τὸ ἐνώσετε ὅλο στὴν χώραν καὶ νὰ τὸ σμίζωμεν μὲ τὸ ἐδικὸν μας διὰ νὰ ξετελεύσωμεν τὴν γνώμην τῆς ὑψηλότης του, πράζοντες σωστὰ ὅλον ἐκεῖνο ὅπου ἡ ἄκρα του ὁρδινία μᾶς προστάζει καὶ νὰ μὴν ᾔσται ἡ αἰτία νὰ πέσωμεν στὴν ὀργὴν τῆς ὁμοίας ὑψηλότητος μὴν ὄντας τὸ μερδικὸν σας προετοιμασμένον. Ὅθεν διὰ νὰ μὴν σᾶς ὀφελήσῃ εἰς κανένα καιρὸν οὐδεμίᾳ πρόφασιν ἀνηξουρίας σᾶς γίνεται τὴν σήμερον ἀπὸ λόγου μας τὸ παρὸν προτέστον νὰ τυχαίνει νὰ πράξετε ὡς ἄνωθεν ἐξεκαθαρίσθῃ, ἡγουν νὰ ἐτοιμάσετε τὸ κρασί σας καὶ νὰ τὸ κουβαλήσετε μόνερισ διὰ νὰ εὔρεθῇ ὅλο μαζωμένον στὸν ἐρχομὸν τῆς ὑψηλότης του ὅπου τὸ γληγορότερον μέλλει σὲ τοῦτα τὰ μέρη νὰ ᾔναι, φυλάσσοντας τὸ πρωτότυπον στὴν Καγγελλαρίαν μας εἰς διαυθέντευσίν μας καὶ ἐναντίον σὲ κάθε ἀντιλογία καὶ πρόφασιν ἐδικὴν σας. Τόσον σᾶς φανερώνομεν, γρυκόντας νὰ μὴν μετέχωμεν ἀπὸ πᾶσα ἄλλη ζημία καὶ ἐξοδὸ ποῦ ἀπὸ ἀμέλειαν καὶ σφάλμα δικὸν σας σὲ τοῦτον τὸν λογαριασμὸν θέλει ξεπέσει τοῦ νησιοῦ μας, ἐτζί καὶ τὰ ἐξῆς. Ἐδόθη ταῖς 14 τοῦ Ἰουλίου 1668 κατὰ τὸ νέο ἐν τῇ Ναξίᾳ.

FRANCESCO BAROZZI, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΚΛΕΡΟΣ,
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ.*

Διαταγὴ τοῦ Ἑνετοῦ Ναυάρχου Μολίνου
ἀντιγραφεῖσα ἐκ τοῦ πρωτοτύπου
κατὰ γράμμα.

(Per Naxia per Bli. Vino due cento Registr.)

*Εἰς Αλέξανδρον Μολίν Καπ. Γενεραλες.

Διὰ χρίαν ἐδικὴν μας προστάζομε τοὺς σὶντίχους, καὶ προεστοὺς τίς Αἰτίας, οἱ νὰ εἶχανε μας ὁρδινιάσι κρασί ἀπο το νισί τους βρελες διακοσιες δια νὰ το εχομε ετιμο εἰς καθε μας αναζιτίσι, καὶ θελομε τους το μπονίφικαρί απανου εἰς το χαρατζι οπου πλironoune* καὶ ἄλεος ας μίν καμουνε διοτι θελομε τους πεδεψί καθος θελί μας φανίστι.

*Λεόιντε 95 20 Αναπλ. 9 Νοεβρίου 1693 κατὰ τὸ νέο.

(T. E.) Alessandro Molin Cap. Gle.
GIUS. CAVALIPEO Cancell.*

Ι. ΔΕ-ΚΙΓΑΛΛΑΣ.

ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ

Ο ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐκ τῶν δημοσιευθέντων ἐγγράφων εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 477—478 φυλλάδ. τῆς *Πανδώρας* ἐγένετο γνωστὸν, ὅτι ὁ Μιχαλάκης Στεφανόπουλος ἐν Οἰτύλῳ μετῆρχετο ἐμπόριον, εἶχεν ἀνταποκρίσεις μὲ τὸν κ. Τομένεγον Κοθόνην ἐν Ἰταλίᾳ κλ. ὅτι ἔχαιρεν ὑπόληψιν οὐ μόνον ἐν Οἰτύλῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀπάσῃ τῇ Μάνῃ, ἧς ἀντεποιεῖτο τὴν Ἡγεμονίαν κλ. νῦν δὲ λαβὼν καὶ ἄλλας περὶ αὐτοῦ πληροφορίας προβαίνω εἰς τὴν σκιαγράφειν τῆς αὐτοῦ βιογραφίας, εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ὁποίας πηγὰς εἶχον τὰς ἐπιτοπίους περὶ αὐτοῦ πηραδόσεις, ὑποστηριζόμενας καὶ παρὰ τῶν ἤδη συντηρουμένων οἰκοδομῶν, γενομένων δ' ὑπ' αὐτοῦ, καὶ παρὰ τινων ἐγγράφων τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ· τινὰ τῶν ἐγγράφων τούτων δημοσιεύομεν παρακτιόντες πρὸς ἄρσιν πάσης ἀμφιβολίας καὶ δισταγμοῦ.

Ὁ Καπετάν (1) Μιχαλάκης ὁ Στεφανόπουλος ἐγεννήθη ἐν Οἰτύλῳ κατὰ τὸ 1650 ἔτος, ἥτοι 26 ἔτη πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν λοιπῶν Στεφανοπούλων εἰς Κορσικὴν· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἐλέγετο Νικόλαος Στεφανόπουλος. Ἀνετράφη δ' ἐν Οἰτύλῳ καὶ ἔμαθε τὰ λεγόμενα ἄλλοτε κοινὰ γράμματα εἰς τὸ Μοναστήριον τῶν Στεφανοπούλων, κείμενον εἰς κοιλιάδα τοῦ Ταυγέτου ἄνωθεν Οἰτύλου (2). Συνίσταντο δὲ τὰ κοινὰ ταῦτα γράμματα λεγόμενα, εἰς τὴν ἐκμάθησιν ἀναγνώσεως, γραφῆς καὶ ἀριθμήσεως. Καὶ ἡ μὲν ἀνάγνωσις ἐμανθάνετο εἰς τὸν λεγόμενον προοιμιακὸν ψαλμὸν τοῦ Δαβὶδ, ἐν χειρογράφοις παρὰ τῶν διδασκάλων συλλαβικῶς γεγραμμένοις, εἰς τὴν Ὀκτώηχον Ἰωάννου τοῦ Δεμασκηνοῦ, εἰς τὸ Ψαλτήριον, τὸ ὀρολόγιον τῆς ἐκκλησίας καὶ τὸν λεγόμενον *Ἀπόστολον*, παρ' ᾧ φθάνων ὁ μαθητὴς ἐλογίζετο τέλειος πλέον· μάλιστα γνωρίζων νὰ συμβοηθῇ τῷ ἱερεὶ ἱεουργοῦντι καὶ νὰ ψάλλῃ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους καὶ τὰ τροπάρια, ἔχαιρεν εὐνοίαν καὶ ἀγάπην παρὰ τε τοῖς γονεῦσιν αὐτοῦ, συγγενέσι, φίλοις καὶ πατριώταις· ἡ δὲ γραφὴ κατὰ ὑπόδειγμα τῶν διδασκάλων ἐμανθάνετο πρῶτον μὲν εἰς τεμάχιόν τι τετράγωνον μεμβράνης, ἀρμόδιον

(1) Οἱ Λάκωνες συνήθως τοὺς ἀρχηγούς αὐτῶν ὀνομάζουσι Καπετάνιους ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ Capitano· προσκολληθῆ δ' ἡ λέξις τῇ δημῳδαί γλώσσῃ ἐκ τῆς πολλῆς μετ' Ἰταλιωτῶν ἀναστροφῆς, ἐξ ἀνάγκης γενομένης διὰ τὴν κατοχὴν τῶν παραλίων χωρῶν τῆς Ἑλλάδος, ὡς γνωστὸν, ὑπὸ τῶν Βενετῶν κλ.

(2) Περὶ τούτου ἴδε Πανδ. φυλλάδ. ἀριθ. 778, εἶχε δὲ καὶ ἡ Μονὴ αὕτη πολλοὺς καλογήρους ἐκ διαφόρων χωρῶν τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ ἐξ ἰσωννίων τῆς ἐμῆς πατρίδος Ἠπείρου, Ἰωννικίων τινα μοναχόν, οὗ τινος τὸ ὄνομα αὐρὸν γεγραμμένον εἰς τὸ περιθώριον ἐκκλησιαστικῆς βίβλου.